ผลกระทบจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551: ศึกษากรณีการรายงานการดำเนินการตามมาตรฐานของคณะกรรมการธุรกรรมและเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

นายฉัตรชัย ตรีพิพัฒน์กุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECT FROM ENFORCING LAW ON ANTI-MONEY LAUNDERING CONTROL ACT (SECOND AMENDMENT) B.E. 2551 : A STUDY OF REPORTING ON TRANSACTION (TITLE 4) BY SECRETARY AND TRANSACTION COMMISSIONERS TO BOARD OF NATIONAL ANTI-CORRUPTION

Mr. Chatchai tripipatkul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลกระทบจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551: ศึกษากรณีการรายงานการดำเนินการตามหมวดสีของคณะกรรมการธุรกรรมและเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
โดย	นายฉัตรชัย ตรีพิพัฒน์กุล
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร.ศักดา ธนิตกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส)

.....กรรมการ

(อาจารย์อรรณพ ลิขิตจิตถะ)

.....กรรมการ

(อาจารย์อุทิศ บัวศรี)

ฉัตรชัย ตรีพิพัฒน์กุล : ผลกระทบจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับ 2) พ.ศ. 2551: ศึกษากรณีการรายงานการดำเนินการตามหมวดสี่ของคณะกรรมการธุรกรรมและเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (THE EFFECT FROM ENFORCING LAW ON ANTI-MONEY LAUNDERING CONTROL ACT (SECOND AMENDMENT) B.E. 2551 : A STUDY OF REPORTING ON TRANSACTION (TITLE 4) BY SECRETARY AND TRANSACTION COMMISSIONERS TO BOARD OF NATIONAL ANTI-CORRUPTION อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ศ.วีระพงษ์ บุญโญภาส, 142 หน้า.

ปัจจุบันอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมิได้มีผลกระทบแต่เพียงภายในประเทศที่มีการกระทำความผิดเท่านั้น แต่ยังมีผลไปยังประเทศอื่นๆ โดยมีการรวมตัวกันในลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อให้ความช่วยเหลือในการประกอบอาชญากรรม ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสหประชาชาติจึงได้ประกาศใช้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1988 โดยได้บัญญัติให้การฟอกเงินเป็นความผิดอาญา ซึ่งประเทศที่จะเป็นสมาชิกจะต้องมีกฎหมายฟอกเงินขึ้นใช้ภายในประเทศ ประเทศไทยจึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ต่อมาจึงได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวโดยได้กำหนดให้คณะกรรมการธุรกรรมและเลขาธิการฯ ต้องรายงานการปฏิบัติงานตามหมวดสี่ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นอกเหนือจากการรายงานต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งอาจส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่บรรลุผลสมดังเจตนารมณ์ของการประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงมุ่งศึกษาถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและกฎหมายป้องกันและปราบปรามการทุจริต และหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ โดยศึกษาวิเคราะห์ถึงอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อขัดข้องที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ของคณะกรรมการธุรกรรมและเลขาธิการฯ โดยผู้เขียนได้เสนอแนวทางการแก้ไขกฎหมายในการที่จะลดข้อขัดข้องในการปฏิบัติ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพสมดังเจตนารมณ์ของการประกาศใช้กฎหมายฟอกเงิน

สาขาวิชา นิติศาสตร์ ลายมือชื่อนิสิต .....

ปีการศึกษา 2554 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

5285962334 : MAJOR LAWS

KEYWORDS: ANTI-MONEY LAUNDERING LAW/ANTI-CORRUPTION LAW/TRANSACTION/ REPORT

CHATCHAI TRIPIPATKUL : THE EFFECT FROM ENFORCING LAW ON ANTI-MONEY LAUNDERING CONTROL ACT (SECOND AMENDMENT) B.E. 2551 : A STUDY OF REPORTING ON TRANSACTION (TITLE 4) BY SECRETARY AND TRANSACTION COMMISSIONERS TO BOARD OF NATIONAL ANTI-CORRUPTION. ADVISOR : PROF. VIRAPONG BOONYOPHAS, 142 pp.

Today's crime not only has an impact within the originated country, but also does for other countries by the formation of transnational organization crime. These organizations would help each other in committing crimes. In order to prevent and suppress those crimes, United Nations has announced United Nations Vienna Convention Against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances 1988. The Convention stated that money laundering is a crime and interested parties need to have their national money laundering law in order to be member of this Convention. Thailand, then, has enacted anti-money laundering law in B.E. 2542, which later has been amended in the aspect that the transaction commissioners and secretary must report transaction (title 4) to the Board of National Anti-Corruption beside reporting to Board of Anti-Money Laundering. This amendment might lead to unsuccessful result and make the law's objective unreachable.

This thesis intends to study all anti-money laundering laws and anti-corruption laws including all the regulated agencies both domestic and international. The study will cover the analysis of the power of regulated agencies together with the obstacles that might happen from enforcing the anti-money laundering law (second amendment) B.E. 2551 by transaction commissioners and secretary. The author has also recommended a model to amend the law in order to reduce those obstacles to enhance the efficiency of the crime suppression to fulfill the goal of this law.

Field of Study : Laws Student's Signature Chatchai T.

Academic Year : 2011 Advisor's Signature V. Boonyophas

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตา และความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากท่าน ศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยได้เมตตาให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางในการค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูล อันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดมา ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหลาย จนกระทั่งสำเร็จสมบูรณ์เป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนจึงกราบขอพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ เป็นอย่างสูงที่กรุณารับเป็นประธานการสอบวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์อรรณพ ลิขิตจิตถะ และอาจารย์อุทิศ บัวศรี ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งทั้งสามท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษาตลอดจนข้อคิดเห็นต่างๆที่มีประโยชน์อย่างมากต่อผู้เขียน จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนมีความรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาของท่านอาจารย์ทุกๆ ท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ และท่านสุรศักดิ์ ตรีรัตน์ตระกูล เป็นอย่างสูงที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ผู้เขียนในการสัมภาษณ์เพื่อประกอบในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา พี่ๆ ครู อาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอน ส่งเสริมสนับสนุนผู้เขียนมาโดยตลอด และขอขอบคุณคุณวาสิฏฐี สิงห์โต และ เด็กหญิงฉัตรวีร์ ตรีพิพัฒน์กุล ที่เป็นกำลังใจให้ผู้เขียนตลอดมา และขอขอบคุณน้องๆ สาขากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา

ประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบเป็นกตเวทิตาคุณแก่บิดา มารดา คณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านของผู้เขียน สำหรับความผิดพลาดและบกพร่องประการใดอันเกิดมีแต่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....จ

กิตติกรรมประกาศ.....ฉ

สารบัญ.....ช

บทที่ 1 บทนำ

1.1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1

1.2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....13

1.3.สมมติฐานของการวิจัย.....14

1.4.ขอบเขตของการวิจัย.....14

1.5.วิธีการดำเนินการวิจัย.....14

1.6.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....15

บทที่ 2 กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ

ฟอกเงินของไทยและต่างประเทศ.....17

2.1.ลักษณะและความเป็นมาของกฎหมายว่าด้วยการ

ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทย.....17

หน้า

2.1.1.ทฤษฎีของการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน..... 17
2.1.2.ความเป็นมาของพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542..... 20
2.1.3.แนวคิดของพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551..... 24
2.1.4.ความหมาย รูปแบบ และลักษณะของการฟอกเงิน..... 27
2.1.4.1.ความหมายของการฟอกเงิน.....27
2.1.4.2.รูปแบบและลักษณะของการฟอกเงิน.....31
2.1.5.ขั้นตอนของการฟอกเงิน..... 33
2.1.6.สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....34
2.1.7.โครงสร้างของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน..... 36
2.1.8.อำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....38
2.1.9.อำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน..... 40
2.1.10.อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกรรม..... 43
2.1.11.อำนาจหน้าที่ของเลขาธิการ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน..... 49

หน้า

2.2.กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของต่างประเทศ..... 51
2.2.1.ประเทศสหรัฐอเมริกา..... 52
2.2.1.1.กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ
การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....52
2.2.1.2.หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน..... 57
2.2.2. ประเทศออสเตรเลีย.....61
2.2.2.1.กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน..... 61
2.2.2.2.หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน..... 63
2.2.3.ประเทศอังกฤษ..... 65
2.2.3.1.กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กับป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....65
2.2.3.2.หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน..... 68

หน้า

บทที่ 3 กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การทุจริตของไทยและต่างประเทศ.....71

3.1.กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและหน่วยงานของไทย.....71

3.1.1. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.....71

3.1.2.โครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ..... 73

3.1.3. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ..... 75

3.1.4. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ..... 76

3.2.กฎหมายว่าการด้วยป้องกันและปราบปรามการทุจริต

และหน่วยงานของต่างประเทศ..... 83

3.2.1.ประเทศสหรัฐอเมริกา..... 83

3.2.2.ประเทศออสเตรเลีย (รัฐนิวเซาท์เวลล์)..... 84

3.2.3.เขตการปกครองพิเศษฮ่องกง (สาธารณรัฐประชาชนจีน).....87

3.2.4.ประเทศสิงคโปร์..... 94

3.2.5.ประเทศเกาหลีใต้.....96